

**ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ ДОПИНГА У СПОРТУ**

Члан 1.

У Закону о спречавању допинга у спорту („Службени гласник РС”, број 111/14), у члану 3. став 1. тачка 3) реч: „неприступања” мења се речју: „пропуштања”, а реч: „задовољавајућег” мења се речју: „уверљивог”.

У ставу 1. тачка 4) мења се и гласи:

„4) било које комбинације од три пропуштена допинг теста и/или пропусти при попуњавању обрасца о локацији спортисте, у складу са међународним стандардима за управљање резултатима одобреним од Светске антидопинг агенције, унутар периода од 12 месеци, од стране спортисте који је укључен у регистровану тест групу;”.

У ставу 1. тачка 6) после речи: „средстава” додају се речи: „од стране спортисте или особа које помажу спортисти”.

У ставу 1. тачка 8) реч: „прописивања” мења се речју: „примене”, а речи: „прописивања допинг средстава” мењају се речима: „примене било ког допинг средства на спортисти на такмичењу, или давања или покушаја давања или примене или покушаја примене било ком спортисти изван такмичења било ког допинг средства које је забрањено изван такмичења”.

У ставу 1. тачка 9) реч: „саучесништва” мења се речју: „асистирања”, а реч: „учествовања” мења се речима: „намерног саучесништва или покушаја саучесништва”.

У ставу 1. тачка 10) после речи: „удруживања” ставља сеarez и додају се речи и запета: „у професионалном или са спортом повезаном својству,”.

У ставу 1. после става 10) додаје се тачка 11) која гласи:

„11) поступања спортисте или другог лица које представља претњу или служи застрашивању другог лица с намером његовог одвраћања од саопштавања информација везаних за допинг и непоштовање антидопинг правила или има за циљ да се казни лице које је у доброј вери пружило доказе или информације које се односе на допинг и непоштовање антидопинг правила, овлашћеној антидопинг организацији или надлежном државном органу.”

У ставу 2. реч и бројеви: „тач. 1), 2), 6), 7), 8) и 9)” бришу се, а након речи: „употребу” додају се речи: „и других изузетака утврђених Светским антидопинг кодексом.”

После става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Да би постојала повреда антидопинг правила из става 1. тач. 1) и 2) овог члана није неопходно да у поступању спортисте постоји намера, непажња, пропуст или свесно коришћење допинг средства.”

Члан 2.

У члану 4. став 1. после речи: „грански спортски савез” додају се речи: „и национални спортски савез за област спорта”.

Члан 3.

У члану 6. став 1. после речи: „контроле” ставља се зарез и додају се речи: „да објаве идентитет особа које помажу спортисти на захтев Антидопинг агенције или друге овлашћене антидопинг организације и да су упознати и поступају у складу са антидопинг правилима Антидопинг агенције и других овлашћених антидопинг организација”.

Члан 4.

У члану 7. став 1. речи: „надлежни међународни спортски савез на међународним такмичењима која се организују у Републици Србији” мењају се речима: „друга овлашћена антидопинг организација у складу са Светским антидопинг кодексом”.

У ставу 3. после зареза иза речи: „тестирање” додају се речи и зарез: „утврђивање регистроване тест групе,”, а речи: „вођење резултата” мењају се речима: „управљање резултатима”.

После става 6. додају се нови ст. 7. и 8. који гласе:

„Допинг контрола или анализа допинг узорака и повезаних аналитичких податка или информација прикупљених на допинг контроли може се предузети од стране овлашћене организације из члана 4. став 1. и члана 9. став 1. овог закона у било које легитимне антидопинг сврхе.

Антидопинг агенција може да прикупи узорке, у било које време и на било ком месту, од сваког спортисте такмичара или спортисте рекреативца над којим има надлежности у складу са овим законом и Светским антидопинг кодексом, укључујући и спортисте којима траје изречена мера забране такмичења, у складу са међународним стандардима одобреним од стране Светске антидопинг агенције.”

Члан 5.

У члану 10. став 1. тачка 1) после речи: „законом” додају се речи: „и правилима Антидопинг агенције из става 7. овог члана”, а после речи: „поштено” додају се зарез и речи: „стручно, оперативно независно”.

У ставу 1. тачка 8) мења се и гласи: „да спортским правилима обезбеди да свако лице које је члан савеза или је на други начин у надлежности савеза да поштује, примењује, подржава и спроводи мере на спречавању допинга у спорту утврђене у складу са овим законом, а када утврди да одређено лице није испунило такву обавезу, да предузме одговарајуће мере, које морају да укључују и могућности искључења из одређених будућих спортских догађаја или свих спортских догађаја који се одвијају у одређеном временском периоду;”.

У ставу 1. тачка 9) иза речи: „лице” ставља се зарез и додају се речи: „односно одговарајућег спортског стручњака”.

У ставу 1. тачка 17) мења се и гласи:

„17) да изван спортских такмичења и на спортским такмичењима у ингеренцији савеза организује током године допинг контроле и да сноси трошкове

њиховог спровођења, у складу са овим законом и годишњим планом допинг контроле утврђеним од стране Антидопинг агенције;”.

У ставу 1. после тачке 18) додају се нове тач. 19) – 23) које гласе:

„19) да пријаве Антидопинг агенцији и надлежном међународном спортском савезу сваку информацију која указује на повреду или је у вези са повредом антидопинг правила и да сарађује са Антидопинг агенцијом и другом овлашћеном антидопинг организацијом у спровођењу истраге;

20) да захтевају од својих чланова да пријаве све информације које указују или се односе на повреде антидопинг правила и да учествују у истрагама које спроводи Антидопинг агенција или било која друга овлашћена антидопинг организација која има надлежност за спровођење истраге;

21) да усвоји правила за заштиту лица из члана 3. став 1. тачка 11) овог закона;

22) да о свакој одлуци коју донесу у процесу управљања резултатима обавесте Антидопинг агенцију и спортисте, односно друга лица на које се одлука односи;

23) да поштују и примењују мере које донесе Антидопинг агенција у складу са ставом 8. овог члана.”

У ставу 2. реч: „Национални” мења се речима: „Надлежни национални”.

У ставу 3. реч и бројеви: „тач. 2), 3), 4), 5), 7), 8), 9), 10), 13), 17)” мењају се речју и бројевима: „тач. 1), 2), 3), 4), 5), 7), 8), 9), 12), 13), 16), 19, 20; 21) и 23)”.

После става 6. додају се нови ст. 7. и 8. који гласе:

„Антидопинг агенција доноси правила о усаглашавању антидопинг активности Антидопинг агенције и надлежних националних спортских савеза утврђених у ставу 1. овог члана са Светским антидопинг кодексом и овим законом.

Када Антидопинг агенција утврди да надлежни национални спортски савез или друга организација у области спорта из става 3. овог члана није ускладила своја правила са Светским антидопинг кодексом и овим законом или их није применила или их се не придржава, може против те организације предузети мере утврђене овим законом, Светским антидопинг кодексом и правилима из става 7. овог члана.”

Члан 6.

У члану 12. после речи: „Надлежни” додаје се реч: „национални”.

Члан 7.

У члану 16. став 1. после речи: „правила” ставља се зарез и додају се речи: „кршења изречених мера због повреде антидопинг правила и непоштовања обавеза утврђених овим законом и Светским антидопинг кодексом”.

Став 2. мења се и гласи:

„Дисциплинске мере из става 1. овог члана изричу се у складу са овим законом, спортским правилима надлежних националних и међународних спортских савеза и правилима Антидопинг агенције из члана 10. став 7. овог закона.”

Члан 8.

У члану 21. став 1. тачка 10) после речи: „агенције” брише се зарез и речи: „, као и одлуке због повреде антидопинг правила, са преводом на српски језик,

надлежних међународних антидопинг организација које се односе на држављане Републике Србије”.

У ставу 1. тачка 16) мења се и гласи: „обавља друге послове и предузима друге мере које се односе на спречавање допинга у спорту, а који су у складу са Светским антидопинг кодексом у надлежности националне антидопинг организације”.

Након става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Спортске делатности из става 1. овог члана обављају се у складу са законом и Светским антидопинг кодексом.”

Члан 9.

У члану 24. став 1. тачка 3) реч: „четири” мења се речју: „три”.

У ставу 1. тачка 4) реч: „три” мења се речју: „два”.

У ставу 1. тачка 5) уместо тачке ставља се тачка зарез.

У ставу 1. после тачке 5) додаје се нова тачка 6) која гласи:

„6) два лица која именује Параолимпијски комитет Србије.”

У ставу 3. после заграде иза речи „стручњаци” додају се речи: „и обављање делатности Антидопинг агенције”.

Члан 10.

У члану 25. став 1. тачка 10) брише се.

Члан 11.

Члан 26. мења се и гласи:

„Одговорност за повреду антидопинг правила, кршење изречених мера због повреде антидопинг правила и за непоштовање обавеза утврђених од стране овлашћене антидопинг организације у складу са овим законом и Светским антидопинг кодексом утврђују Антидопинг одбор при Антидопинг агенцији (у даљем тексту: Антидопинг одбор) и надлежни национални спортски савез, ако овим законом или Светским антидопинг кодексом није другачије утврђено.

Спор у вези утврђивања одговорности из става 1. овог члана може бити предмет и међународне спортске арбитраже у случајевима утврђеним Светским антидопинг кодексом и спортским правилима надлежног међународног спортског савеза.

Споразумом Антидопинг агенције, Олимпијског комитета Србије, Параолимпијског комитета Србије и Спортског савеза Србије коначно решавање спора у вези утврђивања одговорности из става 1. овог члана може бити поверено јединственом сталном спортском арбитражном суду за арбитражно решавање спорова у спорту из члана 53. став 7. Закона о спорту („Службени гласник РС”, број 10/16).

Антидопинг одбор је стручно радно тело образовано при Антидопинг агенцији за одлучивање, на непристрасан и правичан начин, по жалбама на првостепене одлуке дисциплинских органа надлежних националних спортских савеза о повредама антидопинг правила, као и за првостепено одлучивање о повредама антидопинг правила, кршењу изречених мера због повреде антидопинг правила и непоштовању обавеза утврђених Светским антидопинг кодексом, у случајевима утврђеним овим законом и Светским антидопинг кодексом.

Антидопинг одбор је оперативно и институционално независан у доношењу одлука од органа Антидопинг агенције или било које треће стране.

Антидопинг одбор има председника и осам чланова, који се именују на обновљиви мандат од четири године, из реда истакнутих стручњака у областима из члана 24. став 3. овог закона.

Олимпијски комитет Србије, Параолимпијски комитет Србије и Спортски савез Србије именују по три члана Антидопинг одбора, од којих су обавезно по један дипломирани правник и дипломирани лекар који имају не мање од три године релевантног стручног искуства.

Чланови Антидопинг одбора бирају председника Антидопинг одбора из својих редова, већином од укупног броја чланова Антидопинг одбора.

Организација и рад Антидопинг одбора ближе се регулише општим актом који усваја Управни одбор Антидопинг агенције на предлог Антидопинг одбора.

Статутом и финансијским планом Антидопинг агенције обезбеђује се финансијска независност Антидопинг одбора у обављању послова у надлежности Антидопинг одбора.

Антидопинг одбор одлучује, у појединачним случајевима из става 1. овог члана, преко Првостепеног и Жалбеног већа за антидопинг прекршаје, састављеног од три члана.

Чланове Првостепеног и Жалбеног већа за антидопинг прекршаје именује председник Антидопинг одбора, од којих један члан мора да буде дипломирани правник, а један члан дипломирани лекар.

За члана већа из става 11. овог члана не може бити именовано било које лице које је члан органа или радних тела или је запослено у Антидопинг агенцији или надлежном националном спортском савезу, или које је учествовало у било којој претходној фази допинг контроле или које је у било ком другом сукобу интереса.”

Члан 12.

Члан 27. мења се и гласи:

„Поступак за утврђивање одговорности из члана 26. став 1. овог закона води се у складу са овим законом, Светским антидопинг кодексом, међународним стандардима за управљање резултатима одобреним од стране Светске антидопинг агенције и правилима овлашћених антидопинг организација из члана 10. став 7. овог закона.

Поступак из става 1. овог члана покреће се пријавом, односно жалбом коју могу да поднесу:

- 1) директор Антидопинг агенције;
- 2) надлежни међународни спортски савез;
- 3) Светска антидопинг агенција;
- 4) спортска организација којој спортиста или друго лице припада;
- 5) организатор спортског такмичења на коме је извршена допинг контрола;
- 6) надлежни национални спортски савез;
- 7) власник допинговане животиње;

8) спортиста или друго лице за које постоји сумња да је извршило повреду антидопинг правила, односно на које се односи одлука на коју се улаже жалба;

- 9) друга страна у спору у коме је донета одлука;

10) Међународни олимпијски комитет или Међународни параолимпијски комитет у случају када одлука може да има дејство у вези са Олимпијским играма или Параолимпијским играма, укључујући одлуке које утичу на право учешћа на Олимпијским играма или Параолимпијским играма;

11) национална антидопинг организација, према држављанству, пребивалишту, боравишту или спортској лиценци лица.

Пријава се подноси против лица за које постоји основана сумња да је начинило повреду антидопинг правила.

Жалба на првостепену одлуку у поступку утврђивања одговорности због повреде антидопинг правила подноси се Антидопинг одбору у року од 21 дан од дана достављања одлуке.

У поступку утврђивања одговорности за повреду антидопинг правила морају се поштовати права и принципи утврђени у члану 10. став 1. тачка 1) овог закона.

Поступак утврђивања одговорности за повреду антидопинг правила и за кршење изречених мера због повреде антидопинг правила води се без одуговлачења и уз што мање трошкова, с тим да је поступак у вези са одређеним спортским такмичењем хитан.

Поступак по жалби пред Антидопинг одбором укључује сва питања од значаја за предмет разматрања и није ограничен на питања или разлоге садржане у првостепеној одлуци или у поднетој жалби.

У поступку утврђивања одговорности за повреду антидопинг правила и за кршење изречених мера због повреде антидопинг правила нема мировања поступка.

Поступак утврђивања одговорности за повреду антидопинг правила и за кршење изречених мера због повреде антидопинг правила води се на српском језику, с тим да спортиста или друго лице које је осумњичено за повреду антидопинг правила има право на овлашћеног преводиоца, о сопственом трошку.

Поступак из става 1. овог члана може се водити и ако било која страна или њен представник или пуномоћник одбије да учествује у поступку или пропусти да присуствује претресу након што су примили, у разумном року, обавештења о покретању поступка, односно одржавању претреса.

Трошкове поступка сноси лице које је учинило повреду антидопинг правила, односно страна која је покренула поступак у коме није утврђена повреда антидопинг правила.

Никакви поступци не могу бити покретани против спортисте или другог лица због повреда антидопинг правила уколико је прошло више од десет година од датума када је повреда почињена, осим уколико су обавештени о повреди антидопинг правила у складу са ставом 1. овог члана, или је обавештавање покушано на разумно прихватљив начин, пре истека тог рока.”

Члан 13.

У члану 29. став 1. иза речи: „комитета Србије” ставља се зарез и додају се речи: „или председник Параолимпијског комитета Србије”.

Члан 14.

У члану 37. став 2. мења се и гласи:

„На решење спортског инспектора може се изјавити жалба министру надлежном за послове спорта у року од 15 дана од дана пријема решења.”

Члан 15.

У члану 38. став 2. реч: „малолетник” мења се речима: „малолетном лицу”.

Члан 16.

У члану 40. став 1. број: „1.000.000” мења се бројем: „2.000.000”, а речи: „национална спортска асоцијација” мењају се речима: „надлежни национални спортски савез”.

У ставу 1. после тачке 4) додаје се тачка 4а) која гласи:

„4а) ако предузме било који поступак који служи застрашивању или кажњавању другог лица како би се одвратило од саопштавања информација везаних за допинг и непоштовање антидопинг правила или како би се казнило јер је пружило доказе или информације које се односе на допинг и непоштовање антидопинг правила, овлашћеној антидопинг организацији или надлежном државном органу (члан 3. став 1. тачка 11);

У ставу 1. после тачке 7) додаје се тачка 7а) која гласи:

„7а) ако не поступи по мерама изреченим од стране антидопинг агенције (члан 10. став 8. овог закона);”.

Члан 17.

У члану 41. тачка 2) речи: „не приступи без убедљивог оправдања давању” мењају се речима: „пропусти без уверљивог оправдања давање”.

У тачки 3) речи: „три везана пута не испуни обавезе утврђене правилима овлашћене антидопинг организације у погледу доступности за тестирање изван такмичења или не пружи податке о боравишту, или пропусти објављено тестирање изван такмичења, у периоду прописаном од стране овлашћене антидопинг организације” мењају се речима: „три пута пропусти допинг тест и/или направи пропуст при попуњавању обрасца о локацији спортисте, у складу са међународним стандардима за управљање резултатима одобреним од Светске антидопинг агенције, унутар периода од 12 месеци”.

У тачки 5) после речи: „удружи” ставља се зарез и додају се речи и зарез: „у професионалном или са спортом повезаном својству,”.

Члан 18.

У члану 42. тачка 2) на крају уместо тачке ставља се тачка зарез.

После тачке 2) додаје се нова тачка 3) која гласи:

„3) ако на било који начин прети или застрашује друго лице или према њему примењује казнене мере у циљу његовог одвраћања од саопштавања информација везаних за допинг и непоштовање антидопинг правила или кажњавања јер је пружило доказе или информације које се односе на допинг и непоштовање антидопинг правила, овлашћеној антидопинг организацији или надлежном државном органу (члан 3. став 1. тачка 11)”.

Члан 19.

Постојеће организације у области спорта су дужне да ускладе своју организацију, рад и опште акте са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Антидопинг агенција донеће акте на које је овлашћена овим законом у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 20.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о спречавању допинга у спорту садржан је у члану 97. став 10. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број: 98/06), којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује систем у области спорта.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Важећи Закон о спречавању допинга у спорту ("Службени гласник РС", бр. 111/2014) усвојен је 15. октобра 2014. године. Ступио је на снагу и примењује се од 23. октобра 2014. године, осим одредби члана 3. став 1. тач. 9) и 10) које су почеле да се примењују 1. јануара 2015. године.

Закон о спречавању допинга у спорту (у даљем тексту: Закон) се у тренутку доношења темељио на Европској конвенцији о спречавању допинга у спорту Савета Европе, Међународној конвенцији против допинга у спорту УНЕСКА, коју је Република Србија ратификовала 2009. године („Сл. гласник РС“, бр. 38/2009) и Светском антидопинг кодексу из 2013. године чије одредбе су ступале на снагу 1. јануара 2015. године, уз уважавање упоредноправних решења. Од доношења Закона о спречавању допинга у спорту ситуација у погледу правног уређења борбе против допинга у спорту на међународном плану је битно измењена, а и велики број земаља у свету је донео своје законе о спречавању допинга у спорту.

Најважнији разлог за приступање изменама и допунама Закона о спречавању допинга у спорту лежи у потреби усаглашавања овог закона са основним принципима новог Светског антидопинг кодекса и најважнијим одредбама којима се ти принципи операционализују. Чланом 3. Међународне конвенције против допинга у спорту Република Србија се обавезала да, ради остваривања циља Конвенције: а) усвоји одговарајуће мере на националном нивоу које су у складу са принципима Светског антидопинг кодекса; б) подстичу све облике међународне сарадње усмерене на заштиту спортисте и етике у спорту и на размену резултата истраживања; ц) подстичу међународну сарадњу између земаља учесница и водећих организација у борби против допинга у спорту, нарочито Светске агенције за борбу против допинга.

Република Србије се, такође, чланом 4. став 1. Међународне конвенције против допинга у спорту обавезала и да ради координације борбе против допинга у спорту на националном нивоу поштује принципе Светског антидопинг кодекса као основе за законодавне мере у односу на активности за борбу против допинга на националном нивоу. Међународна конвенција против допинга у спорту несумњиво не обавезује на директну примену Светског антидопинг кодекса већ тражи усаглашавање националног законодавства за основним принципима Светског антидопинг кодекса. То је у потпуности разумљиво јер је у тренутку усвајања Конвенције 2005. године на снази био Светски антидопинг кодекс из 2003. године, а он је до данас претрпео више измена пошто се сваких шест години врши његова ревизија. У сваком случају, наши спортисти и организације у области спорта могу бити део међународног спорта само уколико се у Републици Србији прихватају и спроводе антидопинг правила која су усаглашена са Светским антидопинг кодексом

Светски антидопинг кодекс је претрпео значајне измене, које су усвојене 2019. године на конференцији Светске антидопинг агенције, у Катовицама, Пољска, које ће ступити на снагу 1. јануара 2021. године. Кодекс је потписан и прихваћен од око 700 кључних носилаца система спорта на међународном и националном нивоу, укључујући Међународни олимпијски комитет, Међународни параолимпијски комитет, све међународне спорске савезе, све националне олимпијске комитете и све надлежне националне антидопинг организације, укључујући и Олимпијски комитет Србије и Антидопинг агенцију Републике Србије. Светским антидопинг кодексом је овлашћена Светска антидопинг агенција (ВАДА) да донесе међународне стандарде и упутства за спровођење појединих кључних делова Кодекса, и све антидопинг активности на националном нивоу морају бити усаглашене и са тим документима, уз претњу санкцијама. До сада је донето 8 међународних стандарда и више упутстава и модел правила, од којих треба издвојити: Међународни стандард за тестирања и истраге (The International Standard for Testing and Investigations); Међународни стандард за лабораторије (The International Standard for Laboratories); Међународни стандард за изузећа за терапеутску употребу (The International Standard for Therapeutic Use Exemptions); Међународни стандард за Листу забрањених средстава (The International Standard for the Prohibited List); Међународни стандард за заштиту приватности и личних информација (The International Standard for the Protection of Privacy and Personal Information); Међународни стандард за усаглашеност потписника са Кодексом (The International Standard for Code Compliance by Signatories); Међународни стандард за едукацију (The International Standard for Education); Међународни стандард за управљање резултатима (The International Standard for Results Management); Модел правила за националне антидопинг организације; Модел правила за националне Олимпијске комитете; Смерница за оперативну независност националних антидопинг организација у складу са 2021 Светским антидопинг кодексом; Смерница за заштиту приватности; Упутство за велике спортске догађаје; Упутство за сарадњу светске антидопинг агенције и националних антидопинг организација; Упутство за оптимизацију сарадње међународних спортских савеза и националних антидопинг организација; Упутства за интелигентно прикупљање и дељења информација; Упутства за управљање резултатима, претресима и одлукама; Упутства за имплементацију програма делотворног тестирања; Упутства за управљање биолошким пасошем спортиста.

Према одредбама Светског антидопинг кодекса постоји одређени број одредби које морају дословно бити преузете и прихваћене од свих учесника у систему спорта у свету, и на међународном и на националном нивоу, иначе организације у области спорта и спортисти у Републици Србији могу бити изложени изузетно тешким санкцијама, укључујући забрану учешћа на међународним спортским такмичењима и ускраћивање организације међународних спортских такмичења на територији Републике Србије. У групу одредби које се морају преузети без било какве измене суштине спадају: Члан 1 (Дефиниција допинга); Члан 2 (Повреда антидопинг правила); Члан 3 (Доказивање допинга); Члан 4.2.2(Специфичне супстанце или специфични методи); Члан 4.2.3 (Супстанце злоупотребе); Члан 4.3.3 (Одлучивање ВАДА-е о листи забрањених средстава); Члан 7.7 (Повлачење из спорта); Члан 9 (Аутоматска дисквалификација појединачних резултата); Члан 10 (Казне за појединце); Члан 11 (Мере у тимским спортовима); Члан 13 (Жалбе) ; Члан 15.1 (Аутоматско обавезујуће дејство одлука); Члан 17 (Застарелост); Члан 26 (Тумачење Кодекса); Додатак 1 – Дефиниције.

Надзор над поштовањем јединствене светске антидопинг политике спроводи Светска антидопинг агенција, која даје и потврде националним антидопинг организацијама да је њихов рад усклађен са Светским антидопинг кодексом. Антидопинг агенција Републике Србије је добила такву потврду и сматра се једном од најбољих антидопинг организација у свету. Међутим, неусклађеност Закона о спречавању допинга о спорту са изменама Светског антидопинг кодекса које ће се примењивати од 1. јануара 2021. године, прети да озбиљно угрози рад Антидопинг агенције Републике Србије и положај наших спортиста и националних спортских савеза у међународним спортским савезима и на међународним спорским догађајима.

Поред разлога који су везани за усклађивање Закона о спречавању допинга у спорту са Законом о спорту и Светским антидопинг кодексом, уз узимање у обзир позитивних упоредноправних решења, потреба за изменама и допунама овог Закона проистиче и из анализе његове досадашње примене и уочених недостатака и непрецизности.

У периоду од 23. октобра 2014. до 1. новембра 2020. године, Антидопинг агенција је спровела укупно 5129 допинг контрола. На домаћим такмичењима спроведено је 2995 допинг контрола док је изван такмичења код наших спортиста спроведено 1112 допинг контрола. У наведеном периоду Антидопинг агенција спроводила је допинг контроле на међународним такмичењима која су се одвијала у нашој земљи и то укупно 802 допинг контроле а на захтев међународних спортских савеза тестирано је изван такмичења 220 спортиста. Поред допинг контрола спортиста, у истом периоду спроведено је и 318 допинг контрола коња.

У периоду од 23. октобра 2014. до 1. новембра 2020. године, утврђено је 49 повреда антидопинг правила од стране спортиста: 48 повреда које се односе на присуство забрањене супстанце или њених метаболита или маркера у телесном узорку спортисте (члан 3. став 1. тачка 1. Закона) и 1 повреда која се односи на одбијање, или неприступање без задовољавајућег оправдања, давању узорка после обавештења о допинг контроли или избегавање давања узорка на други начин (члан 3. став 1. тачка 3. Закона). У 48 повреда које су се односиле на присуство забрањених супстанци у телесном узорку, укупно је откривено присуство 66 забрањених супстанци, и то: 27 анаболичких стероида, 16 стимуланса, 10 диуретика, 8 канабиноида, 3 хормона и метаболитичка модулатора, 1 бета 2 агонист и 1 наркотик. У току су 3 поступка утврђивања повреде антидопинг правила због основане сумње на присуство забрањене супстанце или њених метаболита или маркера у телесном узорку спортисте. У истом периоду утврђене су 23 повреде антидопинг правила у коњичком спорту, а у току је 1 поступак утврђивања повреде антидопинг правила због основане сумње на присуство забрањене супстанце у телесном узорку коња.

Систем борбе против допинга у спорту у Републици Србији темељи се према Закону о спречавању допинга у спорту на одговорном односу Антидопинг агенције Републике Србије и надлежних националних спортских савеза и других организација у области спорта према овом проблему. Чланом 10. Закона о спречавању допинга у спорту, прописан је читав низ обавеза посебно за надлежне националне спортске савезе, али је пракса показала да је потребно начинити измене и допуне које ће нагласити одговорност свих учесника у систему спорта, а посебно оних који воде наш спорт, за не само усвајање антидопинг правила већ и за њихово доследно и стално спровођење. Још је, међутим, битније да све те активности морају бити координисане, дефинисане и спроведене на јединствен начин и у тесној сарадњи са Антидопинг агенцијом Републике Србије, као надлежној националној

антидопинг организацији која је према Светском антидопинг кодексу одговорна за обезбеђење усклађености са Светским антидопинг кодексом свих активности које се на територији Републике Србији планирају и спроводе у борби против допинга. Као што је већ истицано приликом доношења Закона о спречавању допинга у спорту 2014. године, не само Светски антидопинг кодекс већ и Међународна конвенција против допинга у спорту јасно је истакла да јавне власти и организације задужене за спорт имају комплементарну одговорност у спречавању и борби против допинга у спорту, посебно у погледу обезбеђења одговарајућег тока спортских манифестација, заснованог на принципу фер плеја и у заштити здравља њихових учесника. Јавне власти и организације у области спорта, посебно национални спортски савези, морају сарађивати у том циљу, уз обезбеђење највишег степена независности и транспарентности на одговарајућим нивоима.

За унапређења система борбе против допинга у Републици Србији посебно је нужно јасније дефинисање и прецизирање послова и мера које предузима Антидопинг агенција Републике Србије на спречавању повреда антидопинг правила, јер важећи Закон о спречавању допинга у спорту није у том погледу у потпуности усаглашен са Светским антидопинг кодексом. Главно „проблем“ лежи у томе што се новим Светским антидопинг кодексом тражи давање већих овлашћења националним антидопинг организацијама у погледу предузимања мера против организација које не поштују антидопинг правила, што подразумева и јасно дефинисање међусобних односа. Оно што је, с тим у вези, посебно важно јесте омогућавање Антидопинг агенцији Републике Србије да у сарадњи са Светском антидопинг агенцијом обезбеди да је систем борбе против допинга у Републици Србији потпуности усаглашен са одредбама Светског антидопинг кодекса и пратећим међународним стандардима и смерницама. Према чл. 20. 5. Светског антидопинг кодекса, улога и одговорност Антидопинг агенције Републике Србије је:

- Да усвоји и спроводе антидопинг правила и политику која је у сагласности са Кодексом и Интернационалним стандардима; да буде независна у својим оперативним одлукама и активностима;
- Да сарађује са другим релевантним националним организацијама и агенцијама и другим антидопинг организацијама;
- Да подстичу међусобно тестирање међу антидопинг организацијама;
- Да промовишу истраживању у области борбе против допинга у спорту;
- Да ускрате делимично или у потпуности финансирање, уколико постоји, спортисти или члану помоћног особља спортисте који су починили повреду антидопинг правила за време трајања периода забране учешћа;
- Да снажно делују на спречавању свих потенцијалних повреда антидопинг правила, у оквиру својих надлежности, укључујући истрагу у сваком појединачном случају, да ли су помоћно особље спортисте или друга лица можда били умешани у допинг, као и да обезбеде спровођење изречених мера;
- Да планира, имплементира, евалуира и промовише антидопинг едукацију у складу са захтевима Интернационалног стандарда за едукацију;
- Да захтева да се сви чланови борда, директори, службеници и запослени (и они који су именовани као делегерина трећа страна), а који су укључени у било који аспект допинг контроле, као услов за ту позицију, обавезу на поштовање антидопинг правила као лице које је у складу са Кодексом одговорно за намерно и директно кршење правила, или да су на то обавезани упоредним правила и прописима који су успостављени од стране потписника;

- Да не запосли ни на једну позицију која укључује допинг контролу (осим ако је део одобрене антидопинг едукације или рехабилитационог програма) лице које је привремено суспендовано или против кога тече казне забране учешћа у спорту у складу са Кодексом или ако лице није било подложно Кодексу да није претходних шест година директно и намерно поступало на начин које би представљамо повреду антидопинг правила да се на такво лице примењивао Кодекс;

- Да спроведу аутоматску истрагу помоћног особља спортисте, које је у њиховој надлежности, у случају било које повреде антидопинг правила која укључује заштићено лице или помоћно особље спортисте које је сарађивало са више од једног спортисте који су починили повреду антидопинг правила;

- Да у потпуности сарађују са ВАДА по питању истрага које ВАДА спроводи; а поштује оперативну независност лабораторија у складу са Интернационалним стандардом за лабораторије;

- Да усвоји процедуру или правила за заштиту лица која пријављују или желе да пријаве повреду антидопинг правила и за кажњавање спортиста и других лица која прете или застрашују таква лица;

- Да предузме неопходне мере ради сузбијања неусаглашености са Кодексом и Интернационалним стандардима било ког спортског тела (организације) над којим има надлежност. Важећи Закон о споречавању допинга у спорту не омогућава у потпуности да се овако дефинисана улога Антидопинг агенције Републике Србије реализује у потпуности.

Омогућавање Антидопинг агенцији Републике Србије да оствари своју улогу онако како је она дефинисана Светским антидопинг кодексом тесно је повезана и са могућим последицама којима би могли бити изложени наши спортисти и организације у области спорта уколико би у поступку надзора који над радом националних антидопинг организација континуирано спроводи Светска антидопинг агенције било утврђено да постоји неусаглашеност (било антидопинг правила било начина њиховог спровођења) Антидопинг агенције Републике Србије и националних спортских свеза са Светским антидопинг кодексом. На име, у складу са чланом 20.7.3 Кодекса, Светска антидопинг агенција има улога и одговорност да пружи подршку и смернице потписницима Кодекса у напорима да се ускладе са Кодексом и међународним стандардима и да надгледа усаглашеност, у складу са чланом 24.1 Кодекса и Међународним стандардом за усаглашавање са Светским антидопинг кодексом. Такође, ВАДА је овлашћена да развија и објављује смернице и моделе најбоље праксе (члан 20.7.6 Кодекса). Могуће мере санкције за утврђену неусаглашеност националних антидопинг правила и активности са Светским антидопинг кодексом су прописани одредбама чл. 24. Светског антидопинг кодекса, и оне обухватају:

- У случајевима неусаглашености (без обзира да ли су у питању обавезе извештавања или друга неусаглашеност), ВАДА ће применити корективне процедуре у складу са Интернационалним стандардима за усаглашавање правила потписника са Кодексом. Ако потписник или његов представник не успе да исправи неусаглашеност у остављеном временском року, тада ће ВАДА послати званично обавештење у коме се утврђује да је потписник неусаглашен и предлажу мере/последице са листе потенцијалних мера/последица дефинисаних у члану 24.1.12. Кодекса, као и услове које потписник треба да испуни да би се вратио на листу потписника који су у складу са Кодексом. То обавештење ће бити јавно објављено у складу са Интернационалним стандардима за усаглашавање правила потписника са Кодексом. Ако потписник жели да оспори тврдње ВАДА-е о

неусаглашености и / или мере/последнице и / или услове за поновно успостављање статуса усаглашености које предлаже ВАДА, он мора да обавести ВАДА-у у писаној форми у року од двадесет једног дана од дана пријема ВАДА-иног обавештења. У том случају ВАДА ће поднети формално обавештење о спору ЦАС-у и тај спор ће решити редовна арбитража ЦАС у складу са Интернационалним стандардом за усаглашавање правила потписника са Кодексом.

- Следеће мере/последнице могу се изрећи, појединачно или заједно, потписнику који се није придржавао Кодекса и / или Интернационалних стандарда, на основу посебних чињеница и околности конкретног случаја и одредби члана 10. Интернационалног стандарда за усаглашеност са Кодексом од стране потписника: 1) Забрана права да се такмичи или повлачење ВАДА привилегија (забрана учешћа у активностима ВАДА-е), 2) Представници потписника којима је забрањено учешће у спорту у одређеном периоду сматрају се неподобним да обављају било коју функцију или буду члан одбора или комитета или других тела било кога другог потписника (или њених чланова) или удружења потписника Кодекса; 3) .Посебни мониторинг неких или свих антидопинг активности потписника, све док ВАДА не закључи да је потписник у стању да спроводи такве антидопинг активности на доследан начин без таквог мониторинга; 4) Надзор и / или преузимање неких или свих антидопинг активности потписника од стране одобрене треће стране, све док ВАДА не сматра да је потписник у стању да спроведе такве антидопинг активности, на доследан начин, без таквих мера; 5) Новчана казна; 6) Обустава или губитак права финансирања и / или других погодности од Међународног олимпијског комитета или Међународног параолимпијског комитета или било којег другог потписника током одређеног периода (са или без права на примање таквог финансирања и / или других погодности за то раздобље ретроспективно након поновног успостављања права на такмичење); 7) Препорука надлежним државним органима да повуку део или цело јавно и / или друго финансирање и / или друге погодности за потписника током одређеног периода (са или без права на примање таквих финансијских средстава и / или других погодности за тај период ретроспективно после поновног успостављања права на рад) 8) утврђивање да држава потписнице Кодекса која није усаглашена са Кодексом не може да буде домаћин или суорганизатор и / или да јој се додели право да буде домаћин или суорганизатор интернационалних догађаја (нпр. Олимпијске игре, Параолимпијске игре, било који друга организација великих догађаја, Светска првенства, регионална или континентална првенства и / или било који други интернационални догађај), а ако је то право додељено дотичној земљи, потписник Кодекса који је то прво доделио мора да процени да ли је законски и практично могуће повући то право и поново доделити догађај другој земљи. Ако је то легално и практично могуће, потписник ће то учинити; 9) искључење из учешћа или присуства на Олимпијским играма и Параолимпијским играма и / или другим одређеним догађајима, светским првенствима, регионалним или континентална првенствима и / или било којем другом међународна дешавања за одређени период, националних спортских савеза, представника тих савеза, спортиста и лица за подршку спортистима земље која није усаглашена са Кодексом.

Један од кључних критеријума према којима се процењује усаглашеност националних антидопинг правила и програма са Светским антидопинг кодексом јесте оцена да ли је обезбеђена оперативна независност националне антидопинг организације (НАДО), садржана у обавезујућој одредби чл. 20.5.1, 20.4.3, 22.8. и 23.3. Кодекса. Тај „захтев“ је ближе прецизиран одредбама Смерница за оперативну независност националних антидопинг организација у складу са 2021 Светским

антидопинг кодексом, које је Светска антидопинг агенција објавила 9. новембра 2020. године. Поштовање обавеза из наведених чланова Кодекса и одредби Смернице је битан елемент за оцену усаглашености организација у области спорта са Светским антидопинг кодексом током процеса мониторинга који спроводи ВАДА. Неке од тих обавеза су следеће: НАДО морају да буду независне у својим оперативним одлукама и активностима од спорта и владе укључујући ту, али без ограничавања само на то, и забрану било каквог мешања у њихове оперативне активности било ког лица које је у исто време ангажовану у менаџменту или активностима било које интернационалне федерације, националне федерације, организатора великих спортских догађаја, националног олимпијског комитета, националног параолимпијског комитета или дела владе те државе који је задужен за спорт или антидопинг; Национални олимпијски комитет и национални параолимпијски комитет морају, укључујући и националне спорске савезе, морају да поштују аутономију националне антидопинг организације у својој земљи и да не утичу на њене оперативне одлуке и активности; Свака влада треба да поштује аутономију националне антидопинг организације или регионалне антидопинг организације и било које ВАДА акредитоване или одобрене лабораторије у својој земљи, и неће утицати на њене оперативне одлуке и активности; Потписници Кодекса (међу којима су и Олимпијски комитет Србије и Антидопинг агенција) обавезни су да издвоје довољно средстава за спровођења комплетних антидопинг програма, који су у сагласности са Кодексом и интернационалним стандардима; Под оперативним активностима о којима НАДО доноси независно (без управљања, надзора или упућивања од стране владе, спортских субјеката и других особа или организација) одлуке и спроводи активности спадају сва програмска подручја борбе против допинга, укључујући планирање допинг контрола, управљање регистрованом тест групом, администрација биолошких пасоша спортиста, организовање анализе узорака, прикупљање обавештајних података и спровођење истрага, обраду ТУЕ захтева и управљање резултатима, као и) управљање и доношење одлука о свакодневном пословању НАДО у вези са било којом од претходно наведених оперативних активности (особље, буџет, обим и временски распоред активности, итд.); Оперативна неовисност није само ствар формалне усклађености (тј. експлицитних антидопинга или правила управљања или прописа које су успоставили НАДО, владе или национална спортска тела) већ и примене (тј. таква правила ће се примењивати и постојећа пракса ће бити измењена, ако је потребно); Да би се обезбедила оперативна независност НАДО, извршна (оперативна) и надзорна овлашћења морају бити јасно раздвојена унутар НАДО, и у том погледу извршне функције НАДО морају бити одговорне за оперативне активности и одвојене од надзорних активности ако је било који представник владе или спортских субјеката укључен у такве надзорне активности; Независност руководиоца НАДО у доношењу одлука у вези оперативних активности треба да буде гарантована, укључујући и правну заштиту у односу на његов/њен мандат; чланови надзорног тела НАДО не могу бити лица којима је у току изречена мера због повреда антидопинг правила, а након именованја треба да дају изјаву да неће заступати интересе субјекта који их је именовао, већ да ће деловати у најбољем интересу НАДО и заштите чистог спорта; Извршна и надзорна тела НАДО морају осигурати правилно управљање потенцијалним сукобима интереса, што укључује и дефинисање путем кодекса понашања постојања потенцијалног сукоба интереса и дисциплинске мере у случајевима кршења правила; НАДО ће бити обезбеђени одговарајућим финансијским, људским и техничким ресурсима који обезбеђују

аутономију и оперативну независност НАДО и омогућавају му да ефикасно спроводи свој мандат током времена.

Циљ овог закона је да се област борбе против допинга у спорту у Републици Србије унапреди и усклади са променама које су у међувремено учињене у међународним документима који се односе на спречавање допинга у спорту, уз узимање у обзир упоредноправних решења. Такође, предложеним изменама се терминологија из Закона о спречавању допинга у спорту усклађује са терминологијом Закона о спорту, а врши се и терминолошко усклађивање појединих одредби самог Закона о спречавању допинга у спорту.

Основне и суштинске измене тичу се следећих питања: 1) дефинисање повреде антидопинг правила на начин утврђен Светским антидопинг кодексом; 2) јасније утврђивање обавеза надлежних националних спортских савеза и других организација у области спорта у односу на спречавање допинга; 3) прецизирање појединих надлежности и овлашћења Антидопинг агенције Републике Србије на начин како је то утврђено Светским антидопинг кодексом, како би ова Агенција могла да одговори својим обавезама и осигура усаглашеност националних спорских антидопинг правила са Светским антидопинг кодексом; 5) обезбеђење независности Антидопинг одбора у остваривању надлежности за изрицање казни и других мера због повреде антидопинг правила, како од органа Антидопинг агенције тако и од трећих лица, у складу са обавезујућим захтевима из Светског антидопинг кодекса; 6) обезбеђење хармонизације антидопинг правила и активности свих надлежних националних спортских савеза са обавезама из Светског антидопинг кодекса путем правила Антидопинг агенције и путем спровођења надзора од стране Антидопинг агенције Републике Србије; 7) проширивање тежег облика кривичног дела омогућавање употребе допинг средстава на сва малолетна лица, за разлику од важећег решења којим су обухваћени само малолетници од 14 до 18 година.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. предвиђене су измене у чл. 3. ст. 1. Закона о спречавању допинга у спорту, на начин да се одређење повреда антидопинг правила из става 1. тачка 3), 4), 6), 8), 9) и 10) у потпуности усклади са важећим одредбама Светског антидопинг кодекса, а да се кроз додавање нове тачке 11), обезбеди усаглашеност чл. 3. Закона са изменама Светског антидопинг кодекса које ступају на снагу 1. јануара 2021. године. Такође се изменама у члану 3. став 2. Закона појашњава да повреда антидопинг правила не постоји не само у случају одобрених изузетака за терапијску употребу (како је постојеће законско решење) већ и у случају постојања других изузетака утврђених Светским антидопинг кодексом (као што су постојање изузетака у погледу захтеване количине одређених супстанци или уколико су као изузетак од општег правила Листом забрањених средстава, Међународним стандардом или Техничким документом Светске антидопинг агенције установљени посебни критеријуми за пријављивање или евалуацију присуства појединих забрањених супстанци). Коначно, додавањем новог става 4. у члан 3. Закона преузима се основни принципи утврђивања одговорности за повреду антидопинг правила од стране спортиста садржан у Светском антидопинг кодексом да за утврђивање повреде антидопинг правила везане за присуство забрањеног допинг средства у телесном узорку спортисте или у односу на коришћење или покушај коришћења допинг средства од стране спортисте није неопходно да у

поступању спортисте постоји намера, непажња, пропуст или свесно коришћење допинг средства (принцип тзв. строге, објективне, одговорности спортисте). Овај принцип је утврђен у чл. 2.1.1 и 2.1.2 Светског антидопинг кодекса где се утврђује да је дужност спортиста да осигурају да ниједна забрањена супстанца не уђе у њихова тела. Спортисти су одговорни за присуство било које забрањене супстанце или њених метаболита или маркера у њиховим телесним узорцима. У складу с тим, да би се установила повреда антидопинг правила из тачке 1 није неопходно да у поступању спортисте постоји намера, непажња, пропуст или свесно коришћење. Довољан доказ ове повреде антидопинг правила постоји када је утврђено било шта од следећег: присуство забрањене супстанце или њеног метаболита или маркера у узорку А, а спортиста не захтева анализу узорка Б и узорак Б није анализиран, или је узорак Б анализиран и такође је потврдио присуство забрањене супстанце или њених метаболита или маркера који су нађени у узорку А; или када је узорак А или Б подељен на два дела и када анализа дела узорка који је остављен у сврхе потврђивања налаза, потврђује присуство забрањене супстанце или њених метаболита или маркера пронађених у првом делу узорка или спортиста не захтева анализу дела узорка који је остављен у сврхе потврђивања налаза. Такође чланом 2.2.1 Светског антидопинг кодекса утврђено је да није неопходна намера, непажња, пропуст или свесно коришћење од стране спортисте да би постојала повреда антидопинг правила, коришћењем забрањене супстанце или метода.

У члану 2. предвиђене су измене у члану 4. став 1. Закона ради усаглашавања Закона са важећим Законом о спорту. Према Закону о спорту из 2011. године појам надлежни национални грански спортски савез обухватао је и надлежне националне спорске савезе за области спорта, док Закон о спорту из 2016. године јасно раздваја те организације (чл. 99. и 106).

У члану 3. се у складу са захтевима из Светског антидопинг кодекса прецизира обавеза спортисте да објаве идентитет особа које помажу спортисти на захтев Антидопинг агенције или друге овлашћене антидопинг организације, као и да се упознају и поступају у складу са антидопинг правилима Антидопинг агенције и других овлашћених антидопинг организација из члана 4. став 1. Закона. Како у случају допинговања малолетника и заштићених лица постоји обавеза антидопинг организација да спроведе аутоматску истрагу помоћног особља спортисте, као и у сврхе утврђивања евентуалне повреде антидопинг правила из члана 3, став 1, тачка 10) Закона, неопходно је да постоји обавеза спортисте да открије ко је помоћно особље спортисте.

У члану 4. садржане су измене и допуне у члану 7. Закона. У ставу 1. извршена је измена тако што је у складу са Светским антидопинг кодексом утврђено да допинг контролу на територији републике Србије може да спроведе и друга овлашћена антидопинг организација (из чл. 4. ст. 1. Закона) у складу са Светским антидопинг кодексом, што укључује и надлежне међународне спортске савезе, као и Светску антидопинг агенцију и у међувремену основану Међународну агенцију за тестирање - ИТА, која за одређени број међународних спортских савеза врши њихове антидопинг ингеренције и надлежности. Измене у ставу 3. су начињене како би се дефиниција допинг контроле из Закона ускладила са дефиницијом из Светског антидопинг кодекса. Додавање ст. 7. и 8. којима се регулише овлашћење за Антидопинг агенцију Републике Србије да може да предузме допинг контролу и анализу узорака и повезаних аналитичких података или информација прикупљених на допинг контроли у било које легитимне антидопинг сврхе, као и да може да прикупи узорке, у било које време и на било ком месту, од сваког спортисте такмичара или спортисте рекреативца над којим има

надлежности у складу са Законом и Светским антидопинг кодексом, укључујући и спортисте којима траје изречена мера забране такмичења, а у складу са одговарајућим међународним стандардом одобреним од Светске антидопинг агенције, је потребно ради усклађивања надлежности Антидопинг агенције Републике Србије са надлежностима и овлашћењима према Светском антидопинг кодексу.

У члану 5. су садржане измене и допуне у члану 10. Закона. Измене у ставу 1. тач. 1), 8) 9) и додавање тачки 19)-23) су начињене како би се обавезе надлежних националних спортских савеза и других организација у области спорта на које се сходно примењују одредбе члана 10. став 1. Закона усагласиле са одредбама Светског антидопинг кодекса и Законом о спорту. Измене у тачки 9) су потребне ради усклађивања са одредбама члана 27. ст. 1. и 2. Закона о спорту којима је прописано да старање о спречавању допинга у спорту представља стручни рад који могу обављати само спортски стручњаци, као и одредбама чл. 35. и 36. Правилника о номенклатури спортских занимања и звања („Сл. гласник РС“, бр. 86/2020) којима је утврђено да послови лица задужених за антидопинг активности (координисање и планирање антидопинг активности) спадају у карактеристичне послове организатора спортског пословања, као спорских стручњака. У ставу 1. члана 10. измењена је и тачка 17) тако је што је и даље остала обавеза за надлежне националне спорске савезе да током године организују један број допинг контрола и да сnose трошкове њиховог спровођења, али се не прецизира колико је то контрола и на којим такмичењима већ се то утврђује годишњим планом допинг контрола Антидопинг агенције Републике Србије. Промена је била потребна јер је у процесу ревизије рада Антидопинг агенције Републике Србије у 2020. години, Светска антидопинг агенција дала замерку да је одредба члана 10. став 1. тачка 17) Закона у супротности са захтевима из система тзв. интелигентног тестирања будући да одређује да се контроле спроводе на полуфиналима и финалима националним првенстава и на полуфиналима и финалима плеј офа националних такмичења, у смислу да носи са собом предвидљивост када ће контрола бити спроведена. У прилог овоме говори и одредба из Смерница Светске антидопинг агенције за оперативну независност националних антидопинг организација у складу са 2021 Светским антидопинг кодексом, где се наводи да „национална антидопинг организација спроводи тестирање на основу сопственог програма допинг контрола, чак иако део буџета за тај програм потиче од националног олимпијског комитета или националног спортског савеза“. У будуће би годишњи план допинг контрола Антидопинг агенције Републике Србије садржао део контрола које финансира Република Србија и део контрола које финансирају надлежни национални спорски савези или организатори одређених спортских догађаја. Колико ће тих контрола бити и како ће бити распоређене одређивало би се више критеријума утврђених међународним стандардима за допинг контролу, који обухватају и процену ризика повреде антидопинг правила који прате одређене спортове и резултате претходних тестирања у оквиру одређеног спорта. Коначно, у члану 10. додати су ставови 7. и 8. у којима је утврђена обавеза за Антидопинг агенцију Републике Србије да донесе правила о усаглашавању антидопинг активности Антидопинг агенције и надлежних националних спортских савеза утврђених у ставу 1 члана 10 са Светским антидопинг кодексом, и да када, вршећи надзор над спровођењем тих правила, утврди да организација у области спорта није ускладила своја правила са Светским антидопинг кодексом или их није применила или их се не придржава, предузме против те организације одговарајуће мере утврђене Законом и Светским антидопинг кодексом. Разлози за постојање овакве обавезе, али и права,

Антидопинг агенције Републике Србије детаљно су наведени у, претходно наведеним, разлозима за доношење Закона.

У члану 6. су начињене измене ради усклађивања терминологије Закона са дефиницијама из Закона о спорту.

У члану 7. су утврђене измене у члану 16. став 1. Закона тако што је утврђено да се дисциплинске мере изричу не само за повреду антидопинг правила из члана 3. Закона већ и за кршења изречених мера због повреде антидопинг правила и непоштовања обавеза утврђених Законом и Светским антидопинг кодексом. Изменама става 2. се, у складу са Светским антидопинг кодексом прецизира да се дисциплинске мере изричу у складу са Законом, спортским правилима надлежних националних и међународних спортских савеза и правилима Антидопинг агенције о усаглашавању антидопинг активности надлежних националних спортских савеза са Светским антидопинг кодексом.

У члану 8. су утврђене измене у члану 21. Закона тако што су извршена одређена прецизирања у вези обављања спортских делатности од стране Антидопинг агенције Републике Србије. Прва измена се односи на брисање у ставу 1. тачке 10) обавезе за Антидопинг агенцију да објављује на свом сајту одлуке надлежних међународних антидопинг организација које се односе на држављане Републике Србије, са преводом на српски језик. Измена се врши из разлоге јер постојеће законско решење није у складу са чланом 4. Закона и чланом 4. и 5. Закона о спорту у односу на заштиту података о личности и јер се њиме врши дискриминација међу спортистима пошто Законом није утврђена обавеза објављивања одлука надлежних националних антидопинг организација. Друга измена се односи на став 1. тачка 16) и у њој се прецизира да Антидопинг агенција Републике Србије, као надлежна национална антидопинг организација за Републику Србију, обавља све послове и предузима све мере које су у складу са Светским антидопинг кодексом у надлежности националне антидопинг организације, у складу са Законом. Коначно, трећа измена у члану 21. се врши додавање новог става 4. којим се прецизира да Антидопинг агенција Републике Србије обавља спорске делатности из своје надлежности у складу са Законом и Светским антидопинг кодексом, што подразумева и међународне стандарде одобрене од Светске антидопинг агенције.

У члану 9. су извршене измене у члану 24. став 1. Закона које се односе на састав Управног одбора Антидопинг агенције, како би се он ускладио са системом спорта утврђеним Законом о спорту. Наиме, Законом о спорту је установљен систем спорта у Републици Србији у коме се на врху спортске пирамиде налазе три кровна национална спортска савеза: Олимпијски комитет Србије, Параолимпијски комитет Србије и Спортски савез Србије. У складу са тим је утврђено да ће у Управни одбор Антидопинг агенције два представника давати и Параолимпијски комитет Србије, а за толико је умањен број представника које дају Олимпијски комитет Србије и Спортски савез Србије (умањење за по једног представника). Такође, у овом члану, у ставу 3 додато је да се за чланове Управног одбора могу именовати и стручњаци из професија које су од значаја за обављање делатности Антидопинг агенције, поред претходно одређених врхунских спортиста и стручњака из професија које су од значаја за спречавање допинга у спорту, ради проширивања круга лица која могу бити именована за чланове Управног одбора Антидопинг агенције лицима која могу стручно да допринесу раду Антидопинг агенције (нрп. стручњаци економске струке), а у исто време задржавања одредби које омогућавају да именована лица доприносе раду Антидопинг агенције.

Чланом 10. извршено је брисање одредбе члана 25. став 1. тачка 10) Закона, у складу са изменама члана 26. Закона.

Чланом 11. извршене су измене члана 26. Закона, ради усаглашавања са Светским антидопинг кодексом и Међународним стандардима за управљање резултатима. Изменама је, најпре, прецизирано да одговорност за повреду антидопинг правила, кршење изречених мера због повреде антидопинг правила и за непоштовање обавеза утврђених од стране овлашћене антидопинг организације у складу са овим законом и Светским антидопинг кодексом утврђују Антидопинг одбор при Антидопинг агенцији (у даљем тексту: Антидопинг одбор) и надлежни национални спортски савез, ако Законом или Светским антидопинг кодексом није другачије утврђено. Као изузетак од овог правила, ставовима 2. и 3. утврђено је да спор у вези утврђивања одговорности за повреду антидопинг правила може бити предмет и међународне спорске арбитраже у случајевима утврђеним Светским антидопинг кодексом и спортским правилима надлежног међународног спортског савеза, као и предмет спорске арбитраже пред јединственим сталним спорским арбитражним судом из члана 53. став 7. Закона о спорту (арбитражни суд који се образује споразумом Олимпијског комитета Србије, Параолимпијског комитета Србије и Спорског савеза Србије). У ст. 4-13. утврђени су састав, надлежности и начин одлучивања Антидопинг одбора при Антидопинг агенцији Републике Србије. На неусаглашеност важећих одредби члана 26. Закона са Светским антидопинг кодексом и Међународним стандардима за управљање резултатима указала је и Светска антидопинг агенција током надзора над радом Антидопинг агенције Републике Србије у 2020. године. Антидопинг одбор који је образован при Антидопинг агенцији Републике Србије је важећим Законом о спречавању допинга о спорту дефинисан као стручно радно тело Антидопинг агенције чије чланове именује Управни одбор Антидопинг агенције, које у име Антидопинг агенције утврђује одговорност за повреду антидопинг правила. Антидопинг одбор је, при том, првенствено жалбено тело а изузетно одлучује и као првостепени орган за утврђивање повреда антидопинг правила када дисциплински орган надлежног националног спортског савеза није одлучио по поднетој пријави у року од четири месеца (чл. 10. ст. 6. Закона). Међутим, чланом 13.2.2. Светског антидопинг кодекса је утврђено да жалбени орган мора бити праведно, непристрасно и оперативно и институционално независно тело које води претрес, које ни на који начин не сме бити управљано или зависно од антидопинг организације одговорне за управљање резултатима. Осим тога, чланом 8.7. Међународних стандарда за управљање резултатима, овлашћена антидопинг организација је обавезна да обезбеди адекватне ресурсе како би осигурала да тело за одлучивање о повреди антидопинг правила може на ефикасан и независан начина реализовати своје надлежности у складу са Светским антидопинг кодексом.

Чланом 12. извршена је измена члана 27. Закона. Извршеним изменама се утврђују основна правила за вођење дисциплинског поступка утврђивања одговорности за повреду антидопинг правила, и то како првостепеног тако и другостепеног: у складу са којим правилима се води, како се покреће, против кога се води, коме се подноси жалба на првостепену одлуку, језик на коме се води, немогућност мировања поступка, гаранција права учесника у поступку, могућност вођење поступка и у одсутности друге стране која је уредно позвана, сношење трошкова поступка, застарелост поступка. Утврђеним правилима се врши усаглашавање одредби Закона које се односе на вођење дисциплинског поступка због повреде антидопинг правила са обавезујућим одредбама Светског антидопинг кодекса и Међународним стандардима а управљање резултатима.

Измене у члану 13. су извршене ради усклађивања Закона са Законом о спорту и утврђеним изменама у члану 24. Закона које се односе на састав Управног одбора Антидопинг агенције.

Чланом 14. су извршене измене у члану 37. Закона које се односе на жалбу на решење спортског инспектора. Изменама у ставу 2. Закона је прецизирано да се на решење спортског инспектора може се изјавити жалба министру надлежном за послове спорта у року од 15 дана од дана пријема решења. Важећи Закон о инспекцијском надзору донет је након доношења важећег Закона о спречавању допинга у спорту. У процесу испитивања усаглашености Закона са Законом о инспекцијском надзору, на коме су учествовали консултанци УСАИД Пројекта за боље услове пословања (БЕП) и Балканског центра за регулаторну реформу, као уговарача УСАИД БЕП-а, установљено је да је члан 37. Закона о спречавању допинга у спорту делимично усаглашен са Законом о инспекцијском надзору, односно да је овај члан усаглашен са чл. 21,22,25,27 и 28 Закона о инспекцијском надзору, а да је потребно усаглашавање са чланом 39. Закона о инспекцијском надзору којим се уређује питање жалбе. У члану 37. став 2 Закона о спречавању допинга у спорту утврђено је „Одлуке спортског инспектора донете у вршењу инспекцијског надзора из става 1. овог члана, коначне су у управном поступку.“, док је чланом 39. Закона о инспекцијском надзору утврђено да се против решења инспектора може изјавити жалба у року од 15 дана од дана доставе писаног решења. У складу са изнетим потребно је ускладити одговарајуће одредбе Закона о спречавању допинга у спорту са Законом о инспекцијском надзору, те прецизирати да инспектор у току вршења надзора писане одлуке доноси у форми решења, што је у складу и са Законом о општем управном поступку. На то упућује и чињеница да је Влада Републике Србије је Закључком Владе 05 број 011-701/2018 од 31. јануара 2018. године предвидела обавезу усклађивања закона са Законом о инспекцијском надзору.

У члану 15. извршена је измена члана 38. став 2. Закона тако што је прецизирано да се квалификовани (тежи) облик кривичног дела „омогућавање употребе допинг средстава“ односи на малолетна лица, а не на „малолетнике“ како је садржано у важећој одредби Закона. Измена је потребна јер се одредбама Светског антидопинг кодекса захтева посебна заштита за све лица која још немају 18 године. Према чл. 112. став 9. Кривичног законика Републике Србије, појам „малолетник“ обухвата лице које је навршило четрнаест а није навршило осамнаест година. Насупрот томе, према члану 112. став 10. Кривичног законика појам „малолетно лице“ обухвата свако лице које није навршило осамнаест године.

У члановима 16-18. извршене су измене у чл. 40-42. Закона које се односе на висину прекршајних санкција (висина санкције у члану 40. став 1. Закона се усаглашава са висином санкције из члана 175. став 1. Закона о спорту), као и на прецизирање појединих прекршаја. Измене су условљене другим изменама Закона о спречавању допинга у спорту. Измене у члану 40. став 1. којима су речи „национална спорска асоцијација“ замењене речима „надлежни национални спортски савез“ су учињене ради усаглашава одредбе чл. 40. Закона са одредбама чл. 4. и 10. Закона.

Чланом 19. утврђен је рок за доношење аката од стране Антидопинг агенције које је она овлашћена донети на основу овог закона, и утврђен рок до кога су организације у области спорта дужне да ускладе свој рад са одредбама овог закона.

Чланом 20. прописано је ступање на снагу Закона након објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“

IV. СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства из буџета Републике Србије, у односу на средства која су већ обезбеђена за рад Антидопинг агенције Републике Србије и националних спортских савеза.